

פרק 1

המכירה הסינית של הסמינר היתה אירוע נחמד שצדקתו בצידו. הקהל ישב על כסאות פלסטיק לבנים והריע לבנות המזל שזכו בזו אחר זו במקרר ובתנור, בבובות אמריקאיות, במטבחים של פישר פרייס ובאקססוריז ממותגים.

בנות כמו רוחי שוורץ עיקמו את האף על המושגים שהמכירות מכניסות. מי צריך את כל היוקרה הזאת אצלנו? אחר כך הולכים וקונים מה שלא צריכים, כי גם בסמינר היה כך.

אחרות טענו שזאת דווקא הזדמנות נחמדה לזכות במה שלא היית מפרגנת לעצמך, ואלה שכן מרשות לעצמן - עדיף שייתנו צדקה, מאשר שסתם ישרפו את הכסף בחנות, על מה שעולה פי שלוש מחפץ רגיל.

חוי לא אמרה כלום. היא רק ישבה בצד באצבעות מלבינות, והמתח אכל אותה, פיסה אחר פיסה, ככל שהתקרבו ההגרלות הפנימיות שנועדו לתלמידות הסמינר.

ההורים שלה קנו שני כרטיסים, סבתא שלה - עוד שניים, ויוסי אחיה - אחד. שרה אלפסי השקיעה בשישים כרטיסים וקיבלה בתמורה 'כרטיס זהב' שמקנה השתתפות בכל ההגרלות.

“גם לי יש הכרת הטוב לסמינר.” היא אמרה לה בחיוך מקסים, כאילו היא לא עושה את זה בשבילה. “ומי יודע, אולי נזכה במשהו נחמד”.

זה היה הגיוני, בדרך כלל דברים נחמדים מביאים אחד את השני. ספה מביאה כורסה, עבודה מכניסה גוררת בעקבותיה עוזרת בית. אם אתה עשיר – אתה קונה הרבה כרטיסים וזוכה בדופלקסים בהגרלות ונהיה עשיר עוד יותר. וגם דברים פחות נחמדים מתנהלים כך, כמובן, כמו העני שהעניות הולכת אחריו. את זה לא רק המציאות אומרת, אלא גם הגמרא.

בסמינר המריצו בלי הפסקה להשיג כרטיסים נוספים, וחוי פנתה לבסוף גם לכמה שכנות, דודות. לדינה של הגרביים. לא היתה לה סיבה אמיתית להרגיש מושפלת, הצדקה הזאת לא היתה בשבילה. רק בשביל הכלות העניות והקרן של הסמינר.

מאת הכרטיסים שהיא התרימה היו הישג נאה מאוד, ויותר מהם – שימחו אותה מאת הכרטיסים שהיא קיבלה בתמורה. כרטיסי השתתפות בהגרלות הפנימיות של התלמידות.

בנות הניחו את התקוות שלהן בקופסאות של תיקי טומי ושעונים של מייקל קורס, ופנטזו עליהם. פרפרות עליזות. גם אם יכריזו לבסוף שמות אחרים, החנויות עדיין פתוחות, ההזדמנויות לא תיסגרנה. שום דבר לא נגע בהן באמת.

רותי אחותה חייבת היתה לזכות, החיים של שתיהן היו תלויים בזה.

“מצלמה מקצועית או תיק של טומי. השם, בבקשה, אני רוצה.” שיפי חברתה מלמלה בלי הפסקה.

חוי רצתה רק דבר אחד. השם, תן לנו מימון לימודים לרותי. בבקשה. כבר כסליו, ואין, אין להורים שלנו סיכוי להצליח לשלם את הסכומים ההזויים האלה.

רותי לא הצליחה לקבל פר"ח. כנראה היו משפחות ברוכות ברשימה, או כאלה שהצליחו ללחוץ יותר חזק. היא בחרה בהוראה בלבד, המסלול הכי זול שיש. אבל גם אותו לא היה לה מושג מאיפה אפשר לשלם.

החרפה הזאת, שנערה יודעת שהשם שלה מונח ביומן בתוך סוגריים. שהמזכירה קוראת לה בהפסקות, ותיבת הדואר של הבית תתפוצץ בסוף ממכתבי איום והתראה של הסמינר.

הזכות וחברותיהן צעקו בהתרגשות, מרימות אל-על את הפרסים שלהן. חוי הרגישה גדולה מכל אלה, ולא רק בגלל פערי הגיל. היא היתה היחידה שהדבר שהיא רצתה באמת היה משמעותי, מהותי.

"וזהוזה בהחזר לימודים מלא היא..." הרכזת שעל הרמקול השהתה את קולה בשביל המתח.

"מינדי שם-טוב מכיתה י'ג." היא הריעה, והאולם כולו הריע אחריה. מינדי שם-טוב מהכיתה של רותי. כסף לאייס-קפה תמיד היה לה, וגם לנעלי מותג. זה לא הוגן.

זה כן הוגן, כי ככה השם עשה וזה מה שצריך להיות. חוי הזכירה לעצמה בשפתיים מלבינות, נשוכות. היא היתה צריכה להיות באמת ילדה קטנה בשביל להשוות בין אייס-קפה לבין אלפיים שקל לחודש שעולה כנראה המסלול שלה. בסכומים כאלה - כבר באמת לא משנה אם את מצמצמת באייס-קפה או בלבן, בכל מקרה את נחנקת כלכלית.

מחאה כפיים חלשות, מאולצות. יודעת בשכל שככה טוב גם לה וגם לרותי. הלב שלה צרח.

חוי

"היה נחמד." בנות סיכמו ביציאה מהמכירה הסינית. "מקסים." הצטרפתי אליהן בלי להתכוון.

האירוע עצמו באמת היה מקסים, כנראה, ואספו הרבה כסף לצדקה, והמורה שילוני היא מנחה בחסד עליון, אבל לי הוא עשה רק רע.

תמיד החיים הם חיים. יפים בדרך כלל, ברוך השם, ואני משתדלת לחיות אותם כמו שצריך. יש את כל הדברים הרגילים שקורים כל הזמן, ויש - בפינה לא קטנה - את המצב הכלכלי בבית שלנו. הוא לא נחמד, נכון, והייתי שמחה מאוד אם הייתי יכולה להרשות לעצמי את כל מה שחברות שלי קונות בלי להניד עפעף, ובלי שאצטרך לגמור את האחרי-צהריים שלי בעבודה בשביל זה. אבל הבית שלנו כזה חם וטוב ושמח חוץ מזה. מה עדיף - שיהיה כסף ויהיה רע? ברור שאני מעדיפה פת חרבה שמגישים לי בחיך.

הבעיה שלי עם אירועים כמו המכירה הסינית הזאת, שמדגישים כל הזמן את הכסף ואת העוני ואת המצב של הכלות העניות שההורים שלהן נקרעים, וממסגרים את המצב שלנו ומכריחים אותי להסתכל עליו בעיניים ולהרגיש שוב כמה אנחנו עלובים. שלא לדבר על ה'מימון לימודים' שהוציא אותי מאיזון לגמרי.

זה בסדר. בשכל אני מבינה היטב שהפרסום היה צריך לפרוט על המיתרים של 'כמה קשה להיות עניים', זאת היתה דרך נפלאה להשיג תרומות יפות ולהפוך כמה וכמה כלות לעניות קצת פחות. אף אחד לא אשם שאני מרגישה כזו קבצנית עלובה עכשיו.

"יש חנות חדשה, רק של טוסטים." עדינה פטפטה ליד אוזני. "ראיתן? הם פרסמו על מבצעים לרגל הפתיחה, בייגל טוסט - שניים בשלושים".

"חצי מחיר! בואו ניכנס לבדוק אם זה שווה. באמת מאוחר, ואני רעבה." ציפי הודיעה, הולכת אחריה.

במכירה היה שולחן של כיבוד, הגישו בו עוגיות ושתייה. אנחנו בדרך הביתה, אף אחת לא אמורה להיות רעבה. בכל זאת כולנו נכנסות.

הן - כי למה לא? לא הן עבדו על הכסף הזה.

אני - כדי להרגיש בכוח, ברגע הקשה הזה, שאני כן יכולה להרשות לעצמי. מנסה לא לזכור בכל נגיסה כמה דקות עבודה בזבזתי עכשיו.

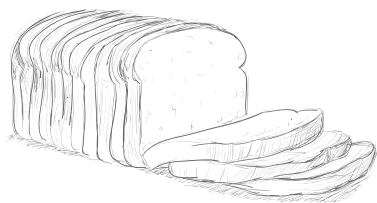
כמה טיפשי לשלם כסף, הרבה כסף, על דבר שאם תרצי מאוד את יכולה להכין לעצמך בבית בעשירית מחיר. שנים לא עשיתי את השטות הזאת, אולי מאז שהייתי ביו"ד וחשבתי שכרטיס הכניסה שלי לחברה הוא קניות מופרזות. עכשיו חזרתי אחורה, בבת אחת, להיות ילדה קטנה. ועניה. ומסכנה.

"חיקיתי לך." רותי לחשה כשהגעתי סוף סוף הביתה, גוררת אותי למרפסת השירות, שדסי ומוישי לא ישמעו. "יש משהו רציני מאוד, היא כנראה תבוא לראות אותי מחר. לא שמת לב שאבא ואמא היו המון בטלפונים בימים האחרונים?"

לא. ה'מימון לימודים' שלך תפס לי את כל מרחב הראייה. עכשיו אני ממצמצת, מנסה לקלוט מה הולך כאן.

זה לא הגיוני שרותי הולכת להתארס, נכון? האחות הקרובה שלי, הכמעט תאומה. רק שנה בינינו, לא מצליחה להפריד.

לא הגיוני גם שבמקום רק לשמוח ולהתרגש - אני חושבת שזה יכול להיות נס מופלא אם רותי תתארס עכשיו. היא תוכל לעזוב בכבוד, והסמינר בטח יוותר לה על שלושת החודשים שהיא כבר למדה. ממילא כלום לא יצא מהם, והרי צריך להתחשב בה, היא כלה עניה, מתאימה בול לקרן הצדקה של הסמינר.

פרק 2

ח'י

את 'מותק של ילד' כולם מכירים. רשת מוצלחת לכל הדעות, עם בגדים צנועים ויפים ומחירים לא טראגיים. כך, בכל אופן, החברות שלי טוענות.

הן לא יודעות שלבעלי הרשת קוראים הורביץ והם מתגוררים בבני ברק. אין להם מושג גם לגבי חמשת ילדיהם והשני מביניהם, שנהיה בן עשרים לפני חצי שנה. לאמא שלו קוראים צירה, היא שטיינהרץ מהבית והיא יושבת אצלנו בבית עכשיו.

אני לא רואה אותה, כמובן, אפילו לא שומעת. יושבת יפה עם דסי, מוישי ובנימין בגינה, כאילו הייתי בייביסיטר בת שלוש עשרה, ושומרת עליהם שלא יפריעו. מגרשת ילדים שלא נותנים להם להתגלש ומהרהרת בינתיים ברושם שרותי עושה. הלוואי שהם יודעים להעריך אותה כראוי לה. אולי רק לי, מכל העולם, יש מושג כמה באמת אחותי הגדולה מיוחדת. בדברים הקטנים, הפנימיים האלה, שאף אחד מבחון לא יכול לדעת.

מי המחותנים? אנשים ישאלו בעוד כמה ימים. נגיד להם שהורביץ מבני ברק, הם ינשפו בהתפעלות.

כולם מעריכים משפחות אמידות שהכסף לא שיבש את הערכים שלהן כהוא זה.

האבא תלמיד חכם חשוב, האמא יודעת להעריך איכות אמיתית. יש לי הוכחה לזה, היא הולכת לבחור ברותי.

יש להן מספיק בנות בכיתה שהגיעו מבתיס מבוססים ונותנות חצי דירה וגם יותר, אבל הורביץ מוכנים לשלם כדי לזכות במעלותיה הנפלאות של אחותי הגדולה. זה אומר עליהם הרבה דברים טובים. זה אומר גם עלינו, שתינו, שיש שכר לעמלנו.

בגיל עשר כבר ארגנתי חוגים לילדים של השכנים. הצגתי להם תיאטרוןי בובות, הכנתי איתם כדורי שוקולד ואחר כך עבדתי קשה לנקות את המטבח.

כשרותי היתה בת-מצווה פתחנו יחד את הקיטנה הראשונה שלנו. חברות שלנו חגגו כל החופש, אנחנו עבדנו קשה. הן השקיעו במבחנים ואנחנו קיבלנו ציונים בסדר, כאלה שמגיעים למי שלא היה לה זמן ללמוד כמו שצריך כי היא היתה עסוקה אתמול בלהרויח את לחמה. אבל אחר כך היו בגדים חדשים לחגים, ונעליים, ועל דסי חברות אף פעם לא יכלו לצחוק, כמו שצחקו עלי בגילה, שיש לה חורים בגרבינוים.

הילדים התעייפו, השיטח התרוקן בהצלחה. הגענו הביתה. אמבטיות והשכבה. רותי היתה ספונה בחדר שלה ואני למדתי בלי ריכוז למבחן של מחר, מחליפה עם אמא מבטים צופני סוד. היא נראתה מתוחה מאוד וזה היה הגיוני. לא כל יום כמעט מארסים בת בכורה.

הטלפון צלצל. שרה. רוצה להיות בטוחה שאני אצלה מחר בערב משמונה עד אחת עשרה. הקטנים אמורים כבר לישון ואני אמורה להספיק סדר כללי לבית, מרק קוסקוס לצהריים של מחרתיים ועוגיות רירבה טוניסאיות יחד עם הילדים.

אחריה דינה של הגרביים, לחוצה ומיואשת כמו תמיד. היא חייבת אותי דחוף להערב. הגיעה סחורה חדשה והחנות נראית ג'ונגל, המוכרת החדשה שהיא לקחה לא יודעת מימינה ומשמאלה והיא מפסידה לקוחות אחד אחרי השני.

"אולי את בכל זאת באה למכור אצלי?" היא התחננה. "אפילו חלק מהשעות, את יודעת שאני אשלם לך יפה. זה יציל אותי ואת החנות גם יחד".

“את יודעת שאני לא.” חייכתי דרך הטלפון. לאמא שלי יש קווים אדומים. לא עבודה בנקיון, לא מכירה בחנות. אני יודעת שבנות אחרות עושות את זה והכל בסדר, ובכל זאת טוב לי שלא הכל היא מרשה. אני מרגישה שכמה שאני עובדת קשה, אני בכל זאת מוגנת.

“אבוא לעזור לך בתשע וחצי.” הבטחתי לה. הכל אני יכולה. גם לדבר עם רותי הלילה עד לפנות בוקר, ומחר ללכת ללימודים כאילו שום דבר; גם ללמוד למבחנים, ולבצע את המטלות שלי, ולעבוד כל יום. אבל זה היה שווה בסוף, העבודה הקשה הזאת, כדי לשמור על נראות נורמלית ובית שייראה טוב. הנה, גם הכמעט מחותנים שלנו יודעים להעריך את זה. אם הקנקן של רותי היה עמוס טלאים - אני לא בטוחה שהם היו מתרשמים מספיק ממה שיש בו.

בתשע וחצי סגרתי את הקלסר והלכתי ל“אנגורה”. בכל פעם שאני מגיעה לשם, אני נתקפת בהלם ג'ונגלים קל, אבל הפעם החנות אכן נראתה כמו סבך עצום במיוחד. הזזתי בחשד את הסטנד המרכזי, מצפה כמעט לפגוש מאחוריו יגואר נוהם. ים של גרבי דנטל מאובקות התגלגל אלי בחדווה.

“הגרביים השבתיות.” דינה ספקה כפיים מאחורי. “הזמנתי ליין חדש, ראיתי שלא נשאר מהן שום דבר והייתי בטוחה שהכל הלך”.

בין הגרביים, מעליהן, טיילו פרוקי רגליים מזנים לא מוכרים. גם באמזונס מתגלים כל הזמן מינים חדשים של חרקים, רק ששם הם משמחים חוקרים נלהבים, וכאן...

עמדתי לרגע במרכז. נושמת את האבק ומנסה לעשות הערכת מצב.

אחת מהסיבות שדינה אוהבת לקרוא לי, כמדומני, היא שאני לא אומרת לה מילה על המצב של החנות, ולא מזכירה לה שרק לפני חודשיים סידרנו אותה מההתחלה.

יש לה טעם טוב, מעולה אפילו. חניניות טבעית שמושכת נשים לקנות דווקא אצלה. וחוש סדר לא מדי מפותח, שלמרבה הצער אכן מרחיק לקוחות מהשטח.

אבל זה לא מאוד משמעותי כשהיא יודעת להשתמש באנשים הנכונים, לו רק היתה עושה זאת לעיתים קרובות יותר.

קודם כל אנחנו מרכזות את כל סוגי הגרביים, הגרביונים וקישוטי השיער באשפתונים גדולים. אחר כך מזיזות ומאבקות את כל הסטנדים ושוטפות את הרצפה, מגלות - תוך כדי כך - אוצרות, ומצילות אותם מטביעה. את רובם, כלומר.

אחר כך אנחנו מאבקות את העמודונים, מסדרות אותם מחדש באופן מאיר עיניים ומניחות עליהם את הסחורה, כך שלאנשים יהיה קל ונחמד למצוא אותה.

מעניין אם הורביץ ענו כבר תשובה. הלוואי שהם רוצים את רותי. פגומים לסלסלת המבצעים, אנחנו מחפשות מקום נחמד שאפשר להניח אותה בו. אני מציעה לה לתלות אותה מהתקרה. היא מתלהבת מהרעיון, אנחנו מחפשות חוט מתאים ומדיינות על הגובה.

אם יהיה וורט, הוא יהיה בבית? איפה אנחנו הולכים להכניס אנשים ליד השולחן הסלוני ההרוס וחסר הכסאות שלנו? כדאי לרכז את כל היקרים באזור מסויים, או לחלק לפי סוגים? גרביים לחוד, גרביונים לחוד.

"ננסה." דינה פוסקת לבסוף. "ממילא בעוד חודש או חודשיים נצטרך לשקם כאן הכל בחזרה, כך שנוכל לבדוק את כל האפשרויות בינתיים".

אני רוצה להגיד לה שעדיף שתקרא לי פעם בשבועיים והחנות לא תגיע לכזה מצב. אני לא אומרת, זה יכול להישמע כאילו אני רוצה את הכסף שלה.

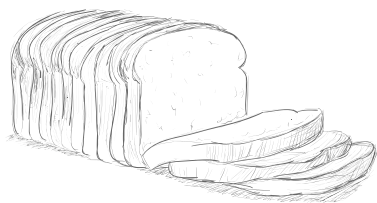
כשאנחנו מסיימות, דינה מרוצה וגם אני. החנות באמת קיבלה פנים חדשות, כמה בובות גרב מהתקרה והיא תהיה מושלמת.

"הלוואי שהייתי יכולה לייבא בעצמי את כל הדברים הקטנים והנחמדים האלה." דינה מקוננת. "הייתי חוסכת את פערי התיווך ומוצאת פריטים שאני באמת אוהבת. את יודעת, נשים נוסעות לטורקיה, זה עניין של יום-יומיים בסך הכל. אבל מחזור המכירות שלי לא מספיק גדול בשביל לממן כרטיס טיסה, ואת צריכה גם מישוה עם נסיון שילווה אותך שם".

'למחותנת שלנו יש חנויות בגדים. אולי היא נוסעת לטורקיה לייבא אותם משם, ותוכלי לבוא איתה.' אני כמעט אומרת לה, ועוצרת ברגע האחרון. גם בלי

להתייחס לעובדה הפעוטה שהיא עוד לא המחותנת שלנו, אין לי מושג מאיפה היא מביאה את הבגדים שלה, ובכל מקרה - זאת היסחפות מושלמת להבטיח בשמה ליווי וחסות לקניות של דינה.

אנחנו נועלות את הדלת מאחורי הסדר והריח הרענן של הנקיון. עכשיו הקטע המביך, דינה מחליקה שטר לארנק שלי. מקדמה, הלוואי, לשמלה של האירוסין.

פרק 3

ח'י

"זה כבוד גדול שהורביץ רוצים אותך, את יודעת איזה שם טוב יש להם?" אני אומרת לרותי, והיא מחייכת חיוך שלא מגיע אפילו לשפתיים.

כלות פוטנציאליות הן עם לא צפוי, כידוע, כך שאין לי ברירה אלא להכיל בגבורה את זה שהיא לחוצה ובוכה על כל שטות. היא גם מאושרת, זה ברור, ומתפללת כל הזמן, ובזמן שנשאר אנחנו יוצאות לחפש לה שמלה זולה ויפה לאירוסין. אנחנו מפטטות כל הדרך אבל לא באמת מדברות, לא כמו שחשבת.

ככה זה הולך כשאחותך מתארסת? אתן מתרחקות פתאום, היא עם סודותיה ואת לבד?

לא מרשה לעצמי להיחנק. אני רק שמחה היום, שום רגש קטנוני לא יקלקל לי את השעות היקרות האלה.

אני פורשת יחד עם אמא על השולחן שלנו ושל טולידנו את המפות של קרויזר. ארוכות ארוכות, יפהפיות ומכסות כל פגם או יושן. "כסאות כתר ליד השולחן הם הדבר הכי חכם בעולם, כשרוצים שלכל האורחים יהיה מקום לשבת." רותי טוענת. "לכן הוצאנו מהסלון את כסאות המהגוני היקרתיים שלנו, הם רחבים מדי".

אנחנו צוחקות, הכל שמח ומצחיק היום, כשרותי שלנו עוד שניה כלה. את הקירות סיידנו בנס בחופש הגדול, כשבאו קילופים עד נפש, ואת העיטורים שמוישי הוסיף עליהם מאז - אני משפשפת בכוח עכשיו. חותכת עוגות לריבועים קטנים, מדויקים. מחפשת איך עוד אפשר להסוות את הבית שלנו. החם והטוב. המהוה.

"המחותנים מכירים אותנו, חוי." אמא עוצרת את ההתרוצצות שלי ומכריחה אותי לטעום קצה אחד של עוגה. לחכות שהקפה יתקרר - אני כבר לא מסוגלת. "אל תחששי שהם באים לכאן על מנת למצוא וילה".

המילים שלה מרגיעות אותי איכשהו. גם האורחים האחרים מכירים אותנו, ובכלל - אם רותי קיבלה מה שקיבלה, באמת כבר לא צריך לדאוג. אנשים כן יודעים להעריך איכות, גם אם העטיפה שלה יד שניה.

אני משנעת את דסי ומוישי והשאלות שלהם לדודה אסתי, יוסי מתקשר מהישיבה לברר מה קורה. אמא אומרת לו שיהיה מוכן ואני אתן לו צלצול ברגע שישתנו לחיים. נקישות כבודות מרטיטות סוף סוף בדלת. מעודנות כמו שרק מחותנות יכולות להפיק. הדופק שלי משתולל.

מציצה מאחורי הקלעים אל התמונה היפה שממלאה את הסלון. משפחת הורביץ ומשפחת אנחנו, כוסיות של לחיים ואושר טהור ששוטף את האוויר. מחייגת ליוסי מהר, שיבוא. שלפחות כאן ירגיש שאנחנו צריכים אותו מיד.

רק אחרי שהמזל-טוב הרעים את הקירות, רותי ואני התחבקנו. קרוב קרוב, אוהב אוהב. כמו שרק אחיות יכולות.

"אז את חוי המקסימה." חמותה של רותי עטפה את כתפי. אישה חמה, מלאה וגלייט פנים. לבושה בהידור מאופק ומאושרת בכל לב.

שושי, הכלה הגדולה ועד כה היחידה של הורביץ. סבא וסבתא. הדודים והדודות. במטאפורות בתים קטנים מלהכיל את השמחה, במציאות הם לא מצליחים להכניס לתוכם את האנשים שבאים לאחל מזל טוב. היינו צריכים לבקש מטולידנו את הבית, ולא רק את השולחן. אם לא היה חמישי בלילה עכשיו - אני חוששת שחדר המדרגות כולו היה מלא.

חברות של רותי נהרו פנימה, נרגשות עד כלות מהכלה השלישית בכיתה שלהן.

הצרחות שלהן גרמו למחותנות להסמיק, אבל רותי שלי היתה כזו אצילית. בחן העדין שבו היא קיבלה את החברות, בשמלה במבצע שבסוף מצאנו לה, לא מאוד חגיגית אבל לפחות חדשה.

נקיפה של צער, משולב בגאווה באחות המיוחדת שלי, עברה בי כשהתבוננתי בה. לרותי יש ידי זהב. כשהיא עוזרת לאמא בתיקונים, הכל מהר ומדויק ומושלם ואנשים אומרים שהם היו מאוד מרוצים מהעבודה הפעם. כנראה לכן היא פיתחה שנאה מהותית כל כך למכונת התפירה ומעדיפה להמשיך בכוח עם שיעורי העזר שלה.

אמא כן חושבת לפעמים שכדאי לה לנסות, וגאה בה מאוד על השמלות שהיא תופרת לדסי. מדהים לראות איך היא עובדת, מניחה בד על הילדה הנרגשת. תוקעת סיכות במקומות הנכונים, מסמנת עם גיר. תוקעת חוט מכליב ופשוט תופרת.

השמלה לא יוצאת מושלמת בדרך הזאת, אבל כן מדהימה בעיני בשביל נערה שזאת ההתנסות הראשונה שלה. מנסה לדמיין מה היה קורה אם רותי היתה לומדת מקצועי, אפילו קונה חוברת עם גזרות ועובדת עליה. הופכת את הכשרון שלה לכסף, יוצאת בכבוד מהמעגל הזה.

'כל העיר היתה עומדת אצלך בתור ומשלמת לך הון על כל תפר.' אני רוצה לצעוק עליה. 'וגם אם נניח לפנטזיות, לפחות את הבגדים שלנו יכולת לתפור, במקום שנתרוצץ בחנויות ונשלם עליהם כסף. למה את צריכה להיות סייעת בצהרונים ולחפש בנרות תלמידות למסור להן שיעורי עזר, ולקבל גרושים שלא יספיקו לך לשלם את הלימודים של עצמך? כי מה? את באמת חושבת שלאמא היה אכפת?'

אנחנו אף פעם לא נדבר על זה במפורש, אפילו לא ברמז, אם זה אפשרי או לא - שאנשים יביאו לאמא טיפין טיפין מכפלות בבגדים ישנים שלא צריכים להיות מדויקים, או תיקוני כפתורים וטלאים במכנסיים, וירדפו אחרי רותי שתתפור להם בגדי חתונה.

כשאני חושבת על זה כך, זה באמת נורא ואיום. אפילו כשהתיקונים של רותי יצאו מושלמים - האוויר היה נפיץ, ולא בטוח שהיא היתה כל כך טיפשה כשהיא הפסיקה עם זה. כשאני חושבת על זה שוב, אני מגיעה למסקנה שהיא מגזימה.

אמא שלנו כזו... כזו אמא. וכשצריך את הכסף הזה, לא באמת אפשר לעשות חשבונות. אני בטוחה שהיא היתה גאה בה כל כך אם היא היתה מתקדמת בתפירה, ובכלל לא היה לה אכפת אם היא היתה עולה עליה, בפרט אם העלייה הזאת היתה משפרת יפה את מצב החשבון. אדם לא מתקנא בבנו, הלא כן?

אבל מי שואל בכלל מה אני חושבת. אמא, עם כל ההנאה מהיצירות שלה, לא מתלהבת מזה שרותי תשקיע ברצינות בתפירה. "זה מקצוע שלא מביא כסף", היא אומרת. "תמשיכי בהוראה, מורות מסודרות היטב".

רותי מצידה נעולה עם ההחלטות הסודיות שלה, שאני יכולה רק לשער, אבל גם אם אני חולקת עליה, עדיין אני חושבת שההתנהלות שלה מעידה על מידות מאוד מאוד טובות. אולי בגללן היא זכתה לשידוך הזה.

מאחור הסתערו עלי חברות שלי בעצמי, ציפי ועדינה וריקי ושיפי. שמחתי איתן, השבתי בחום לברכות המזל טוב שלהן. לא באמת היו לי לב או ראש בשבילן עכשיו. כולי תפוסה בתמונה היפה שהן נעמדו אליה. אמא והמחותנות, השרשרת החדשה ורותי. אף פעם לא חשבתי שיש סיכוי שככה זה ייראה.

בסלון שרו בשמחה. אבא נראה מאושר, לידו החתן. "הוא מוסר כל שבוע 'חבורה' לאח שלי." עדינה סיפרה.

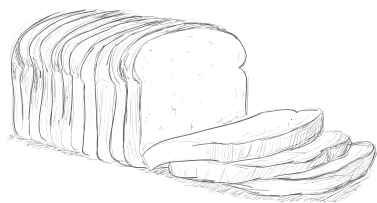
"חבורה? מה זה?"

"סוג כמו מדריכה, אבל הרבה יותר רציני. בחורים צעירים מתאגדים סביב מישהו שהוא גם מאוד למדן וגם דוגמא אישית בשבילם והם רוצים לקבל ממנו." עדינה חייכה, נהנית לשמח אותנו.

לא שמעתי את המילה מדריכה, לא רציתי לשקוע בתוך הכאב שהיא עוררה בי. כן שמעתי את המילה 'ראש חבורה', היא צלצלה טוב. טוב מאוד, אפילו.

כזה מצחיק שדווקא רותי נפלה למשפחה עם בגדים חופשי, בחצי חינם, כמה שתנצה. אבל אולי זה דווקא יהיה טוב. אם היא תחליט לצאת מהמערה, היא תוכל לעזור להם לעצב דגמים. אולי גם על זה המחנות שלה יכולה היתה לחשוב כשבחרה בה. כאילו שהיא יכולה היתה לדעת את הנקודה הזאת, בכלל,

כשרותי מתחבאת מאחורי המכונה הישנה שלנו. אולי עוד מעט יהיו לה מכונה חדשה והזדמנות חדשה. השם, בבקשה, שאני לא אקנא.

פרק 4

ח'י

ענן האושר השבתי התפוגג והלך לו, יחד עם זרי הפרחים והנשימות הקטועות שלי משישי בבוקר. היה לא פשוט לנסות להכניס פה שבת, כשרותי ואמא מקבלות אנשים ופרחים ועונות לטלפונים.

לתוך הלילה של מוצאי שבת השגרה חוזרת. הקטנים ישנים, רותי יושבת עם דף לא מזוהה וזעה באי נוחות כשאני נכנסת.

אני עוברת לידה בדרך אגב ומצליחה לקלוט שרטוטים בקו שחור בעוביים משתנים. אני מניחה שהיא לא מתכננת בקרוב לימודי אדריכלות. לא שואלת כלום. אם היא לא רוצה לשתף אותי - אז לא.

"תשאלי מה זה." היא מבקשת.

"מה זה?" אני שואלת בציינתות.

"שרטוטים של הדירה." היא עונה מצידה. "רוצה לעזור לי להחליט?"

"איזו דירה?"

"הדירה של... שלנו. היא עוד על הנייר, פשוט."

באמת הייתי מצפה שהיא תשב עם כוירים וקרמיקות על הברכיים.

אנחנו מתיישבות על הקווים שאמורים להיות בית יום אחד. בוחנות בכובד ראש את החלוקה לחדרים, מיקומי ההסקות וכיווני האוויר. תוהות עד כמה מטבח בלי חלון החוצה עשוי להיות חנוק, מנחשות מי יהיו השכנים ומתי רותי תשתמש באופציה להרחבה.

עושה את עצמי מבינה על מה היא מדברת. דירה על הנייר בגבעה סי בביתר. מי קונה דירות היום? מי הולך לשלם על הדירה הזאת?

אני לא שואלת, ולא רק כי התשובה ברורה.

"כשאבא יחזור, הוא יעבור איתי על כל הפרטים, שאוכל להגיד לה שהכל לשביעות רצוני. את יודעת, היא משלמת ורוצה להיות בטוחה שהכל טוב," רותי אומרת ברוח נמוכה. "אבל אף אחד לא צריך לדעת על ה... דירה הזאת, גם אם שואלים אותך. אני לא רוצה שידעו, בסדר?"

בסדר. אני בן אדם אמין, גם אם רותי שכחה את העובדה הבסיסית הזאת בימים האחרונים.

היא לא סתם יושבה באמצע הבית עם השרטוטים, אני יכולה לנחש עכשיו. היא גם לא באמת רצתה את חוות דעתי הלא מקצועית, כשאבא יוכל להסביר לה כל פרט. היא פשוט רצתה ליידע אותי בעקפיין בעובדות. יפה מצידה, וגם חכם, אבל מישוהו תקע סיכה בבולון האושר הצרוף שלי.

הכל מדי טוב, מדי מושלם. לא הגיוני.

יש לנו משפחה נהדרת, ורותי מקסימה, אבל אין שום סיבה מספיק משכנעת שהורביץ ירצו דווקא אותה לבן המושלם שלהם, ועוד ישלמו עליה דירה.

משהו פה מוזר, האוויר יוצא ממני בצרימה מבוהלת. קורים ניסים, אני מקווה כדי לא לדאוג. החיים גדושים במהלכים מפתיעים שאי אפשר היה לצפות מראש, לא בטוח בכלל שיש כאן סוד מר. אבל הספק מספיק כדי לאכול לי את הלב.

אם יש מקומות מפרגנים עלי אדמות, יוד בי"ת שתיים היא בהחלט אחד מהם.

הן חגגו עם חוי כל ראשון בבוקר כאילו היא בעצמה היתה הכלה, ורקדו לה בהפסקות תוך כדי שירה סוערת.

הפרגון לא הצליח למנוע את הדיבורים. "שידוך מוזר. אי-מי אמרה בלחישתה. "מה פתאום הורביץ רצו אותם?"

"לא יפה לדבר." עדינה נזפה בה. "ואחות של חוי בחורה מוצלחת לא פחות ממנה, כך שאין צורך שתתפלאי כל כך".

"בכל אופן, אין להם הרבה לתת. למה שהורביץ לא ייקחו איזו משפחה מאוד חשובה או מיוחסת, או שיבקשו עליו דירה".

"שמעתי שהם בעצמם נותנים דירה." מישהי הוסיפה מהצד.

"נשמע חשוד עד העצם." הראשונה עיקמה את האף. עדינה הלכה משם בהפגנות, היא לא מתכוונת להימצא במקום שמדברים בו על החברה שלה. ולא שלה לא עלו כמה סימני שאלה.

"כל הכבוד לאחותך." אמרה לחוי אחיינית של הורביץ מו"ו כשהן נפגשו ביציאה מהסמינר. "איזה אומץ יש לה. אבל תדעי שהיא באמת זכתה בפיס, היא עשתה את ההחלטה הנכונה".

למה אומץ? חוי לא שאלה. הבת-דודה החדשה של רותי לא תאמין שהיא לא יודעת שום דבר. יש גבול לבזיונות שהיא יכולה לעבור היום.

עכשיו יבואו כל האנשים עם השאלות. היא מספיק חכמה בשביל לא לענות להם. היא לא מספיק שולטת בשביל לא לשאול אותן בעצמה.

רוצה לדעת, אבל לא באמת רוצה לקבל תשובות מכאיבות. משתוקקת בכל ליבה להישאר ילדה קטנה, להתחכך בבלונים ובעוגות הויטרניה. להמשיך לחלום על הזדמנויות שוות ועל שמלה ארוכה, מתנפחת.

תבוא המציאות, תרוקן את הבלונים, תקרע את השמלות, תדחק אותה לקיר. מכאן אין לאן ללכת.

איזו תחושה מוזרה, להיסחב עם תיק הסמינר שלך במדרכות אפורות, לרמוס עלי שלכת בתחושה שכולם יודעים משהו שאת לא יודעת. להגיע לבית שבו כל הגדולים ממך התלבטו במה שאת לא אמורה לנחש. לענות בפעם האלף לשאלה

- 'מה, הורבין? באמת? איזה יופי, איזה שידוך יפה'. ולא להיחנק פתאום בדמעות.

בערב חוי הלכה לשרה אלפסי, לבשל ולסדר ולעבוד קשה. אין כמו עבודת כפיים בשביל להכות את המחשבות.

רבקה ונעמי כבר שכבו במיטותיהן, מכורבלות היטב במצעים חדשים. פרח גדול זוהר בוורוד על הכרית, פרחים קטנים אדומים על הציפה. מצעים יפים כמו שחוי אף פעם לא תוכל לפרגן לדסי או לעצמה. מתקנים שוב את אותה מערכת, אמא מוסיפה גומי והתוצאה נמתחת על המיטה. כשבאות חברות - דוחפים אותה לארון עמוק. כשישנים - זה ממילא לא אמור לשנות. 'עובי הכרית שלך לא ימתיק את חלומותיך', אומר הפתגם, ורק חוי יודעת שהוא לא נכון.

"סוף סוף השגתי מצעים נורמליים במחיר הגיוני." שרה סיפרה. "הגומי כבר היה הרוס לגמרי, והיה סיוט לסדר כל בוקר מחדש את המיטות".

"אמא שלי תופרת, היא היתה מתקנת לך את הגומי בקלות." חוי הפטירה בלי להתכוון. למה ששרה לא תקנה מצעים חדשים שיעשו לה מצב רוח? בשביל מה יש לאנשים אפשרות?

"באמת? אפשר לתקן רק גומי? לא ידעתי. חבל, דווקא הבד עצמו היה במצב מצוין".

"אבל בכל מקרה נחמד להתחדש, לא?"

"בטח שזה נחמד." שרה חייכה, נהנית להתבונן במתקנות שלה שפרחו בתוך המיטות הרעננות שלהן. "לאחר מעשה, אני די מרוצה שלא ידעתי. אבל מצעים עולים הרבה כסף".

"את באמת ככה? חוסכת כל שקל? אבל את עובדת ומרויחה, את יכולה להרשות לעצמך!" השאלה היתה חסרת טקט? חוי קיוותה שלא. כבר הרבה שנים היא עובדת אצל שרה, והיחסים ביניהן מספיק קרובים בשביל לדבר גם על מה שמעבר לארון משחקים מסודר או ארוחת צהריים.

"תביני, חוי, החיים עולים יותר ממה שאת יכולה לדמיין". בשביל מה היא אומרת לה את זה בעצם? שרה התלבטה. טוב לה לשמוע שכולם מתמודדים, או שזה רק ילחין אותה יותר? "אני עובדת הרבה שעות ומרויחה יותר, נכון. אז עולה

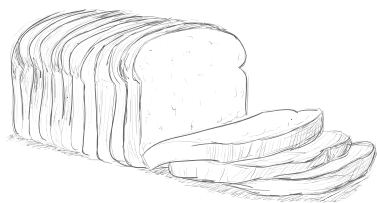
לי גם מעונות וצהרונים וכל מיני עזרות קטנות וגדולות שאני חייבת כדי לשרוד ולהמשיך בצורת העבודה הזאת. אבל זה יהיה חסר אחריות מצידי לבזבז כספים, אפילו קטנים, במקום לחסוך אותם ולהגיע יום אחד, אם ירצה השם, לדירה משלנו.

“את בשכירות?”

“כן. כמו כולם”. שרה חייכה חיוך לא מעונה בכלל. “הכל בסדר. אנחנו מסתדרים, בסך הכל. אמנם משתדלים להדק את החגורה איפה שאפשר, אבל אני מקבלת יפה, ברוך השם, ורואה את הסוף הטוב באופק. לא יכולה לחשוב על נשים שעובדות כל כך הרבה שעות וזה בשכר מינימום. נקרעות - בשביל מה?”

“זה באמת מאוד קשה”. חוי מלמלה בשפתיים חרבות. פונה לכיור החלבי. הנה גם אנשים שעובדים פרך כל יום צריכים להיחנק כלכלית בסוף. זה באמת לא תנל"ס. ואחר כך הם צריכים... לקחת אנשים כמו הורביץ...

מה יכולה להיות הבעיה שלהם? יש איזה כתם על המשפחה שאף אחד לא יודע עליו? ואולי לחתן בעצמו יש איזה חסרון מאוד גדול. ואולי היא רק מדמיינת, משפשפת בכוח רטוב אדום יבש מסיר גדול אחד. הלוואי שכך אפשר היה לקרצף אנשים מהכתמים שלהם. אבל אם הם היו נקיים מכל רבב - הם כבר היו אומרים לרותי לא.

פרק 5

ח'י

“אבא, למה?” שאלתי אותו בדמעות בלילה שאחר כך.

דסי ומוישי ישנו להנאתם, אמא ורותי יצאו עם המחותנת לקנות שעון ושרשרת ליום חול. הבית היה שקט ומאושר, ורק בתוכי הפחד ניקר.

יום וחצי שאני נאכלת, לוקחת איתי את התהיות לסמינר וחוזרת איתן הביתה. בודקת איתן בקצב מסחרר מבחנים בהיסטוריה בשביל המורה בלומנטל, ומנסה למצוא בליבי חמלה כלפי החלשות, כשאני מסמנת להן באין-ברירה איקסים אדומים. אין לי. בשבילן כלום לא נשאר.

כמה אפשר לעצור את המילים ואת הרגשות, להרגיש גדולה ושולטת, ולהיחנק. בסוף הכל יתפוצץ על רותי, וזה דבר שבאמת אסור לו לקרות.

“למה מה?” אבא שאל. אור היה בעיניו ופחדתי לכבות אותו. לא הצלחתי לעצור.

“למה רותי עשתה את השידוך הזה? אני כבר מבינה שיש בעיה, איתו או עם המשפחה שלו. בשביל מה היא היתה צריכה להכניס ראש בריא למיטה חולה?”

אבא נרתע מפני הביטוי שלי, הטלפון צלצל בלי הפסקה. מה אכפת לו מרותי בכלל. שר לו, אדיש, ומצידו שיתהפך העולם.

"למה היא היתה צריכה לקחת..." לא ידעתי איך לגמור את המשפט של עצמי.
 "ולמה הם היו צריכים לקחת בחורה שהורים שלה לא מבטיחים אפילו מאית
 של דירה?" הוא שאל בנחת מדומה. מדייק את המציאות העלובה שלנו עד דק.
 לא מכחיש בכלל את החשד האיום שלי.

הבטחתי לא לשאול ושאני לא רוצה לדעת, אבל אלף אפשרויות מתרוצצות לי
 במוח, אחת מבהילה יותר מהשניה. לחצתי על הרקות, מנסה להירגע.

"כי זה לא ישפיע כלום על החיים של הבן שלהם." התנשפתי, כועסת על כולם
 ועל הכל. "להורים שלו - כן יש כסף, ויש לו דירה, ומבחינתו - מה זה משנה מי
 משלם? רק רותי תסבול כל החיים".

"רותי לא תסבול כל החיים." הצלחתי להסעיר אותו סוף סוף. "הוא יוכל לעשות
 הכל, כמעט הכל. באמת יהיה כל כך גרוע אם הם ישלמו על משלוח במקום שהוא
 יסחב אותו מהחנות? אם מישוהו יבנה בשבילה את הסוכה בתשלום ותהיה לה
 עוזרת בית? אפשר לחשוב שאני עצמי עושה כאן בבית ספונג'ה. והוא בחור
 נפלא, הוא יהיה אברך נפלא. איפה היינו יכולים להשיג איכות כזאת? כמה יש
 ברמה שלו בכלל?"

"הוא... אז זאת הבעיה שלו? גופנית?" נשפתי. אחרי הכל, הוקל לי. זה לא נשמע
 גרוע כמו מה שרץ לי בראש.

"נפלה עליו קורה כבדה מאתר בניה כשהוא היה בן שמונה. הם עברו כמה חודשים
 מאוד קשים. חששו לחיים שלו בהתחלה, וברוך השם - מגבלה מסויימת
 בתנועה, זה כל מה שנשאר".

"לא כל בעיה הכסף יכול לפתור." נשפתי. הכסא, פלסטיק לא יציב, חרק תחת.
 "ואם פעם... יהיו כן צריכים להרים משהו כבד, או להכניס בורג, או לא יודעת מה.
 מה היא תעשה אז?"

"מה שהיא היתה עושה לו לקחתי לה חתן טיפס והיה צורך דחוף לחשוב לעומק
 על משהו." הוא התיז, נרגז בעליל. "למה את מנפחת בעיות? מה זה נותן לך?"
 "והכסף לא חייב להישאר. אנשים יכולים לפשוט רגל פתאום ואז היא תישאר
 עם הבעיה ובלי דירה..."

"אנשים גם יכולים לחלות או להיפגע בתאונה בגיל עשרים ושלוש במקום בגיל

שמונה, ואז הנשים שלהם תצטרכנה להתמודד עם התאונה והפחד והשיקום בזמן אמת, במקום עם התוצאות שלהם שנים עשרה שנים אחר כך. אנחנו יודעים מה יהיה? עושים מה שנראה לנו נכון בעיני הקדוש ברוך הוא, ואחר כך מכניסים את עצמנו בידיים הטובות שלו. אף אחד לא דרש מאיתנו יותר מזה.

“לא. אבל אפשר לחשוב על זה לפני, שלא יהיה לה קשה. אולי היא לא קולטת את המשמעות של ההחלטה שלה ו...”

“אנחנו ההורים כאן, ואנחנו קולטים היטב את המשמעות של ההחלטות שלנו, אם זה מה שמטריד אותך. וחוי, הוא נדרך פתאום. “אני דורש בכל תוקף שלא תדברי עם רותי מילה על העניין. היא כלה עכשיו, אמירה אחת מצידך יכולה להרוס לה את החיים, אם היא תלך אליהם בהרגשה שהפסידה משהו. אני מצפה ממך לשלוט בעצמך. איתי או עם אמא - את יכולה תמיד לחלוק את מה שכואב לך, אבל שום דבר לא באוזניים שלה. אני מזהיר אותך.”

“לכן היא לא סיפרה לי, כדי שלא אהרוס לה.” הייתי מריה.

“זה לא נושא שמתייעצים בו עם אחות. את יכולה להבין את זה, אין סיבה שתרגישי פגועה.” והיא גם פחדה מהתגובה שלך, כנראה - אבל את זה לא אומרים בקול. מעליב מדי.

גם אני אצטרך לקחת מישהו עם בעיה? לא שאלתי. לא מסוגלת לשאול. רותי החליטה לבד? ההורים שלי דחפו אותה? אילו סודות מבישים אני אצטרך להסתיר מהחברות שלי בבוא היום?

“קושי כלכלי היא דבר כזה חיצוני.” התעקשתי, פגועה. “הוא לא משנה בכלום את הבן אדם עצמו. למה צריך להתפשר בגללו?” הסלון שלנו היה מול עיני. קטן, פשוט, חם. אז מה אם יש ימים ממנו? מה פתאום שזה יהפוך אותו לסוג ב’?”

“גם בעיה רפואית היא דבר חיצוני. היא לא משנה בכלום את הבן אדם עצמו, למה שיתפשר בגללה?”

“רותי זה לא נקרא להתפשר. וחזן מזה - בטח שהיא יכולה לשנות, יש דברים שהוא לא מצליח לעשות, ואולי אנשים מסתכלים עליי, והוא עלול להיות נחיתי בגלל כל מה שקשה לו, והוא עבר ועובר ו...”

“התפקוד שלו ביום יום סביר ויותר מזה, הבעיה היא רק במאמץ פיזי או

במוטוריקה עדינה במיוחד. הוא גם מדריך נערים צעירים ממנו, בלי חשש מהתגובה שלהם, ומקובל מאוד בחברה, כך שבמקרה הזה - אני לא חושב שאת צודקת. וגם החסר משנה אנשים, חוי. את גדלה בתוכו, אז אולי את לא שמה לב".

"זה מחשל אותנו, שאין לנו הכל. אנחנו פחות מפונקים, אנחנו..." ניסיתי לומר, והמילים נתקעו לי בפה מול המבט הזה של אבא.

מאז שאני זוכרת את עצמי, אני מנסה להסתכל על חברות שלי בבזז דקיק, כנערות תפנוקים שמקבלות כל מה שהן רוצות, ואף פעם לא למדו לחסוך או להתאפק. אני עובדת, ומחושלת, ויודעת לנהל תקציב. העוני לא פגע בי בכלל, הוא רק היטיב אותי.

אבל במקום הסודי ההוא, האמיתי, אני יודעת שזה לא נכון. לא רק נכון.

כי הלב שלי כן הולם בפראות כשאני רואה חשבון לתשלום בתיבה. חם לי וקר כשאני מניחה אותו על השולחן בסלון. שיראו, שיפרעו אותו. שזה לא יקרה שוב.

היה קר וחשוך בבית שלנו באותו לילה, ובחורף החושך ירד מוקדם. אמא חשבה בתחילה שאחד המכשירים מקצר, אבל ארון החשמל לא העיד על שום בעיה, ואצל כל השכנים היה אור. רק אז היא הבינה שניתקו לנו את החשמל.

אמא, גיבורה ללא פשרות, ירדה איתנו לגינה, עטופים היטב. כולם שיחקו במתקנים, רק אני הצטנפתי בכפור, נראית ישנה, מקשיבה הלומה לקטעי שיחות. אבא לווה כסף רק לשבועיים ופרע את החוב מיד, מפציר בצרידות בנציג של חברת החשמל שהוא עם ילדים קטנים וחייב שיחברו אותו כבר הלילה. התלבטו אם לנסוע לסבא וסבתא. ההורים של אבא רחוקים מדי, אי-שם בצפון. אמא אמרה באיפוק חנוק שההורים שלה לא יעמדו בזה אם הם יקלטו את עומק הבור. ואין להם, אין להם איך לעזור.

בסוף הלכנו לישון, עטופים טוב, עם תאורת חירום גדולה, רותי האופטימית אמרה שהיה כיף. כשחזרנו מבית הספר, החשמל כבר חזר, ומאז ועד היום מעולם לא ניתקו אותו שוב. ובכל זאת אני נושכת שפתיים חזק כשאני נזכרת, והחרדות שוב מתעוררות. זה לא נורמלי שיש לי כאלה פחדים, נערות נורמליות לא רועדות מהיום שבו ייגמר הכסף בבית שלהן פתאום.

“לכל האנשים יש פחדים ומקומות שקשים להם, זה לא... זה לא קשור...” אמרתי קטועות, שלא ממין העניין.

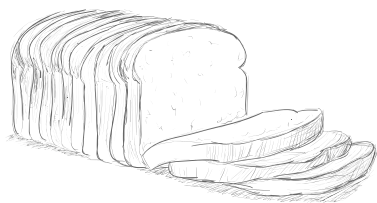
נכון. ואצלנו בבית הנושא הכלכלי הוא הנסיון הלא קל, ואנחנו גם משלמים עליו מחיר. אם נפנה גב למציאות - זה לא ישנה אותה. אני מצפה ממך להבין את הרצון של רותי לבחור לה נסיון אחר.”

הצלחתי, בקושי, להנהן.

“ובכל מקרה, הדירה לא קשורה לעניין. השם נתן להם שפע והם רוצים להעניק אותו לילדים שלהם. הוא דיבר איתי ממש בכעס על העקרון של החצי-חצי, הרב הורבין. אם יש לך כסף, תיתן אותו, אם אין לך - אז לא. אבל מה הקשר בכלל למה שהמחותנים שלך נותנים? אתה מעניש את הבן שלך על הגחמות של השווער שלו?”

לא היה לי מושג איך לגמור את השיחה הזאת עם אבא שלי הטוב. לא ידעתי שהוא נושא בתוכו כזה כאב. אולי הוא מרגיש שהוא לא מצליח לתת לנו כל מה שהיה רוצה, אולי הדוחק מחניק את נשימתו כל הזמן. אולי יש עוד מחירים, כואבים עוד יותר, ואותם אני אפילו לא מכירה.

אולי אף פעם לא הסתכלתי עליהם. ראיתי רק את הצד שלנו ואיך שאנחנו מתמודדות. הייתי מדי מרוכזת בעצמי בשביל לדמיין איך זה להיות הורה שכך מגדל את הילדים שלו. עוד כמה שנים אני כבר אהיה בתוך זה ולא אצטרך לנחש. רותי בגדה בנו, אולי ברצון, אולי בכורח. היא לעולם לא תדע.

פרק 6

ח'י

רותי ואני, כתף אל כתף, מתמודדות עם החיים. נושאות בנטל בתחושת שליחות. חוסכות במה שרק אפשר. עושות קיטנות, שומרות על ילדים, מחפשות לנו עבודה מסודרת מאז שגדלנו רק קצת. משתדלות לא לבקש מההורים כלום. שום דבר.

עכשיו רותי חצתה קווים ונטשה אותי לגורלי. מגוחך שאני מרגישה בגידה, אבל זה מה שעובר לי בלב כשאני חושבת עליה. היא אפילו לא שיתפה אותי בלבטים שלה, הלכה לה לדרכה החדשה ודי.

יאוש מר מאכל אותי. אני לעולם לא אצא מהמעגל הזה. או שאצטרך לוותר כמו רותי, ואף אחד לא מבטיח לי שמישהו ירפד גם לי את הויתור הזה במצע של זהב, או שאשאר עניה והילדים שלי יהיו עניים וגם הילדים שלהם. לדורי דורות. לעד איאבק עם השכירות והחלב, לחם אקבל מארגוני צדקה, ולא יהיה לי כסף לקנות לוטו ולכן לעולם לא אזכה.

עוצמת עיניים, מתמכרת באובדנות ליאוש המר שלי. אין סיכוי, קולו ארסי באוזני, אפילו לא שמץ. העוני נראה לי עכשיו הדבר הכי מר וקשה בעולם, סיט החיים האמיתי.

תגדלי ותמשיכי את המעגל, הוא אומר בקול שטני. ולא בטוח שיהיה לך כוח - כמו להורים שלך - להכניס אור באמצע המנהרה. הילדים שלך יגדלו מסכנים.

רותי עדיין לא כאן, ואני מנצלת את ההזדמנות כדי להיעלם, לא רוצה לפגוש בעיניים שלה הלילה. נכנסת למיטה ולא מדליקה את האור. השבוע הזה מתרוצץ לי בראש. שמחה ופרחים ואור גדול. נפילה גדולה. השם, אני כל כך שמחת. לא יכול להיות שעכשיו הכל נראה לי רק רע.

בחסות החשיכה אני שומעת אותן נכנסות, רותי מדשדשת לחדר שלנו ואני מתחפרת בלי תגובה. ייקח לנו זמן לשקם את האמון בינינו, אחותי.

לא נרדמת. חוששת להתהפך, שרותי לא תראה. חוזרת על 'אני מאמין' בעל פה, מתפללת בלי קול. חושבת שוב על הדברים של אבא ועל מה שעשה ממני העוני.

מסתכלת על עצמי מבחון, בוגרת, מפוכחת, לחלוטין לא מפונקת. יודעת לדחות סיפוקים ולהתחשב בסביבה שלי, קונה רק מה שצריך, מבוססת בעבודה. רגילה לעבוד קשה ולקחת אחריות.

הכל רק טוב. אבל יש עוד צדדים, נכון. והם לא כרוכים רק בחשבונות חשמל, ארנונה או מים. אני באמת עסוקה כל החיים בלהוכיח שאני שווה? חיה במרוצה? מתכננת בלי הפסקה את הצעד הבא שלי... זה רע? זה טוב? אני מדי מנסה לשלוט?

חומקת כל הזמן מהנקודה הכי גרועה. אין לי ברירה אלא להסתכל לה בעיניים. כסף. אני אוהבת אותו, כן. מעריצה אותו אפילו, חושבת שלו רק היה לנו ממנו קצת יותר - הכל נראה היה אחרת.

אני לא רוצה לחשוב כך, אני יודעת שזאת שטות. הלב שלי - אחרי שנים של מחסור - לא מצליח. החלומות שלי לא גדולים מדי. רק לקנות בלי חשבון חלב וגבינה ואפילו לפעמים קוטג', ושקדים וריץ' לעוגה לשבת, ונעלי חורף. לא למדוד אריזה לפי השקל, לא לאלתר את האוכל הכי זול כל הזמן לפי החלוקה האחרונה. לקנות פעם משחק חדש, ספר. לנשום נשימות רחבות.

יודעת הכל, אף אחד לא צריך לספר לי מה בין עושר לאושר. אבל גם אם פת חרבה ושלווה בה היא טובה, זה לא אומר שהיא קלה.

אם המחסור יכול היה לקחת ממני את רותי שלי למחוזות של תבוסתנות וויתור,

אני לא מוכנה יותר להתבוסס בו. חייבת להרויח כסף קל ומהר. שיהיה לי מה להציע בעצמי לנדוניה שלי.

אבל אין לי שום רעיון.

אני לא גאון בשום תחום, אין לי כסף ללמוד קורסים יקרים בתחומים שלא אתבלט בהם. אין לי אף רעיון לפטנט עולמי, ויש גבול לכמות השעות שאני יכולה לעבוד בלי להתמוטט.

רותי יצאה. נשמתי והתהפכתי, מתקרבלת היטב בשתי השמיכות הסינטטיות והכתונת החמה. משכנעת את עצמי שתחת פוך אמיתי צפוף נוצות - אין שום דאגה.

אני יכולה להציע לשרה להוסיף שעות, כמו שהיא מבקשת כבר מזמן. אבל עוד כמה מאות שקלים בחודש לא באמת ישפיעו על המאזן. אפילו לא טיפה, אם אנחנו מדברים על חיים שלמים.

אני חייבת כסף גדול, שיציל אותי ואת כל הבית. מעולם עד כה לא התעשרה נערה בסמינר שלנו, אבל ברחבי העולם - ודאי יש אחת כזו. ואם לא, תמיד יכולה להיות פעם ראשונה.

סיפורים עמומים מנקרים לי בראש, על כל אותם האנשים המופלאים שהתחילו ממכירת סגריה או שתיים, חודש אחר כך כבר היה להם דוכן, ובהמשך ניהלו רשתות שיווק סיוטאיות והורישו לילדיהם הון רב.

בשיעור חינוך המחנכת סיפרה לנו על ילדה גויה בת שש שהתעשרה מציור על חולצות. היא הרחיבה את הדיבור על ההורים שלה, שהשקיעו את כל זמנם כדי לשווק אותה, וכמה נזק עלול להיגרם לילדה מדחיפה מוגזמת קדימה ומושגים שאינם תואמי גיל.

הרעיון דווקא מצית את דמיוני עכשיו, הציורים שלי בהחלט מתאימים ברמתם לגיל שש. אולי גם אני אתעשר בצורה דומה, ההורים שלי ודאי ישמחו להיות אנשי השיווק!

לפחות נרדמתי עם חיוך.

כל הלילה חלמתי על רשת המפעלים המניבה שאני עומדת בראשה, משרתים וארמונות ונעלי זהב. מגע יהלומים אומנותי בקצות אצבעותי, וליינים של בגדי

פאר, מעוצבים בעזרת מדבקות תלת מימד, שמאפילים על אלה שריתי אולי היתה יכולה לדעת לתפור, ומעשירים אותי עושר רב. בבוקר אני מתעוררת לזוג ידיים שמאליות, המיטה הישנה שלי וחיוך הבוקר טוב של רותי.

היא לא יודעת מה אני יודעת, אין לה מושג שאני כועסת עליה. אין לי זכות לכעוס עליה בכלל.

אבל האמת היא שאני בכלל לא כועסת. רק עצובה. אין לי טיפת אנרגיה ליום החדש הזה.

"ישבנו אתמול כמה שעות על התכנון של הסניף החדש בבית שמש." המחוננת סיפרה לריתי בטלפון. "אנחנו רוצים לפתוח אותו בקונספט קצת שונה מהקודמים, ולהוסיף מחלקת עודפים. כנראה שהשבוע נחתום חוזה על שטח מתאים".

"ואז, תוך כמה זמן אפשר יהיה כבר לפתוח את החנות?" רותי התעניינה. איזה עולם חדש ומרתק נפתח לה בשבוע האחרון.

"תמיד צריך קצת שיפוצים והתאמות, אבל בהנחה שנלך על המקום המדובר - כנראה שלא נצטרך להשקיע בו מדי הרבה. יש שם חנות פעילה כבר עכשיו והיא מתחזקת מצוין".

"אז מה, תשכרו ותפתחו מיד?"

"בדרך כלל זה לוקח זמן. צריך למצוא מנהלת טובה, להשיג מוכרות. לפרסם במקומונים ולהכין את דעת הקהל, גם להביא את הסחורה ולארגן אותה - לוקח זמן. מניחה שיארך לנו כמה חודשים".

"ממש הרבה עבודה. אני יכולה לעזור במשהו?"

"תקני נדוניה לכלה המקסימה שלנו, זה המון." צירה הורביץ צחקה, מהורהרת. תוהה אם להציע את הרעיון שעלה בדעתה פתאום. כדאי? לא כדאי?

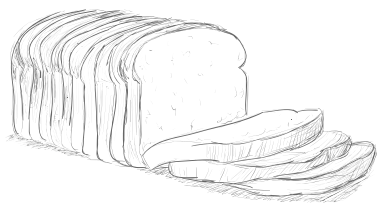
רותי נראית מבינה ושקולה, יש לה טעם טוב והיא תוכל לתת לה עצות מהשטח. יומיים בצוותא יעזרו לה גם לבדוק אותה מהצד, בכמה תכונות שחשובות

מאוד לניהול סניף. היא לא רוצה לבחור מנהלת זרה בזמן שהיא יכולה לפרנס את כלתה; אבל כמובן שלא מתחשק לה לסכן סכומי עתק, עם מנהלת שלא מתאימה לתפקיד ואי אפשר לפטר אותה לעולם.

”יש לי רעיון מעניין, רותי. אני צריכה להתייעץ עליו עם אבא של יחיאל. עוד נדבר.“
והיא ניתקה בפתאומיות, משאירה את רותי מחייכת. איזו אישה צבעונית.

”מה דעתך לטוס איתי לטורקיה להביא בגדים?“ היא התקשרה חצי שעה אחר כך, מדלגת על מילות פתיחה מקובלות. ”אני אמורה לצאת עוד שבועיים בערך להביא עוד סחורה ולהתחיל לבחור בגדי קיץ. היית רוצה להתחיל להיכנס קצת לעניינים? למשש את הבגדים ולראות איך זה נראה? אני חושבת שאת יכולה מאוד להנות, ומבחינתי – זאת תהיה עזרה גדולה.“

”לטוס? לטורקיה? אני לא חושבת שההורים שלי יאהבו את זה.“ רותי פלטה, הלומה, את המשפט הכי לא טקטי שיכולה היתה לומר.

פרק 7

אחד הדברים המביכים שעלולים לקרות למחותנת טריה - הוא המחותרת השניה שמתקשרת לפתע ובפיה הצעה בלתי אפשרית.

את לא יכולה לגלות לה שהרעיון שלה לא חינוכי בעיניך, הרי היא מחותרת חינוכית עד מאוד. יש לה אפילו ראייה לדבר - מסרת את ביתך בידיה.

את לא יכולה גם להסתכסך איתה, כמובן. אין לך ברירה אלא לגרד סיבות צדדיות שיפריכו את הרעיון מעיקרו.

אבל צירה הורבין, המחותרת, ואולי זאת הסיבה הטבעית לכך שהיא אשת עסקים מוצלחת, מוכנה בהחלט מראש לכל האפשרויות.

"אני לא חושבת שהסמינר יאהב שהיא תיסע." היה הדבר הראשון שעלה בדעתה של חיה כן, אמא של רותי.

"את חושבת שעדיין יש להם זכות להביע דעה, אחרי שהיא עזבה את הלימודים?" המחותרת שלה תהתה.

היא צדקה, כמובן, וחיה נבוכה. תרה בקדחתנות אחרי המניעה הבאה, מתמקדת בטכניות שבהן. "כרטיס טיסה הוא דבר מאוד מאוד יקר." היא אמרה לבסוף.

"אוי, אנחנו לא מדברות על כרטיס לארצות הברית, כמובן. כרטיס לטורקיה לא

יעלה יותר מכמה מאות שקלים, העזרה של רותי בטח תצדיק את זה. ברור שאני משלמת, כן?”

לא רלוונטי לומר שזה יעשה לרותי שם לא טוב. לא מנומס להבהיר שהיא לא חושבת שמתאים שבחורה שמורה, גם אם היא כבר כלה, תטייל בין חנויות ומפעלים בארצות זרות.

“טורקיה מדינה ממש עויינת, לא?” היא אמרה חלף כל זאת. “כולם שם ערבים מוסלמים. זה לא מסוכן?”

“רובם לא מוסלמים, והמצב בשטח לגמרי לא נראה כמו בעיתונים.” המחותנת שלה צחקת בנחת. “אין לך מושג כמה נשים חרדיות טסות לשם בקביעות כדי להביא סחורה.”

באמת שלא היה לה.

“אנחנו מגיעות עם פאות או מטפחות קשורות ונראות, להבדיל, כמו הרבה ערביות דתיות שמסתובבות שם. זה רק הנשיא שלהם, ארדואן, שמשדר שנאה. האנשים הפשוטים אוהבים את הישראלים שמביאים להם כסף.”

“ואם יהיו כאלה שיושפעו מההסתה? אני פוחדת שרותי תיסע.”

“את יודעת, אני תופסת את עצמי, וממש מתביישת שאני לוחצת עלייך ככה.” הורבין מצאה את הטקט האבוד שלה והסמיקה מבעד לקו. “לא התכוונתי. זאת הבת שלך, ואת תחליטי מה לעשות. פשוט חשבתי שיותר טוב שהיא תיסע עכשיו מאשר אחרי החתונה, וזה יהיה לנו טוב, כדי לראות איך היא מתחברת לעסק. אבל איך שאת מבינה כמובן.”

“בואי תנסי להגדיר לי.” חיה אמרה ביישוב הדעת. נכון שזאת הבת שלה, אבל גם לחמותה יש זכות דעה, והיא לא רוצה להרוס את מרקם היחסים השברירי ביניהן. “למה בעצם, לדעתך, היא צריכה לנסוע?”

“היא לא צריכה, כמובן, אני רק מציעה. אבל אם אני רוצה שהיא אולי תעבוד אצלנו, כדאי שהיא כבר תערוך היכרות עם הבדים והגזרות. תתעסק איתם. אנחנו מאוד בנויים על זה, גם את הכלה הגדולה שלי לקחתי איתי, לפני שידענו שהיא תעבוד בסוף בתכנות. אין כמו לפגוש את המקור של הבגדים שאת מייבאת.”

“אני חושבת שאני אחשוב על זה.” חיה כן אמרה באיטיות. “למתי את מתכוונת?”

“אני כנראה נוסעת בשבוע הבא. זאת נסיעה שאני עושה בדרך כלל פעם בחודשיים, ליומיים.”

“רק יומיים?”

“כן, זה מה שאני אומרת לך. אנחנו לא נוסעות לשום בילוי או טיול, יומיים של קניות מרתוניות, אוכלים שימורים שהבאנו מהארץ וחוזרים הביתה. זו טיסה של שעתיים בסך הכל, חיה. אני חושבת שאת צריכה פשוט להכיר את הנושא יותר טוב, ויָרֵד לך הלחץ. אבל איך שאת מבינה, כמובן.”

“אני אשאל את בעלי ואחזור אליך.” חיה התיישה, תוהה, מול מכונת התפירה שלה. עוד מכפלת, החלפת רוכסן זהירה. היא מושכת אותו לפה ולשם, מגלה - כרגיל - שהוא למעשה תקין והיה צריך רק לסדר אותו. על עבודה כזו היא לוקחת לא יותר מחמישה שקלים.

יש לה טעם טוב, לרותי שלה. לדעתה, היא מוכשרת מאוד בתפירה. אולי חבל שהיא לא מתעסקת בזה, היא עצמה לא מאוד דוחפת אותה. לא רוצה שתמצא את עצמה, כמוה, עם עבודה לא מסודרת ואפס הזמנות, זה תחום בלי עתיד. אבל מה שצירה הורביץ מציעה עכשיו - זה משהו אחר לגמרי.

אם רותי תיסע לטורקיה, היא תוכל לשים יד ודעה בעיצובי הבגדים החדשים שיכבו על מדפי ‘מותק של ילד’ בעונה הבאה. צירה תדאג להכשיר אותה בתחום, אולי זו תוכל להיות עבודה קבועה בשבילה, אם היא תצליח. לא שהיתה רוצה שהבת שלה תגור על קו ישראל-טורקיה, אבל מי כמוה יודעת עד כמה הקו של פחד קיומי מהבנק, ירקות סוג ב’ וחלוקות של מכירות חסד - הוא מתיש ומכאיב.

אולי במקרה הזה, עם כל חוסר הרצון, זו כן שאלה?

בעלה סבר שכן. “בסך הכל, עוד כמה חודשים רותי כבר תצטרך לנסוע איתה בתור כלתה, אני מניח שיחיאל לא יתנגד לזה, אם זה מה שמקובל במשפחה שלו.” הוא חשב בקול. “ואז - הרי לא נגיד את דעתנו. לא נרצה להתערב לה בחיים. כל השאלה אם היא תיסע עכשיו או לא? עכשיו היא יותר פנויה.”

“אז מה, פשוט נגיד כן?”

“נשאל רב. אבל אני חושב שאם הוא יאשר, במצב הנוכחי – אין לנו כל כך ברירה. לרועתי חשובים מאוד חיים בלי לחץ כלכלי. אם יש לנו הזדמנות לפרנסה טובה בשבילה, צריך לקחת את זה בחשבון”.

ח'י

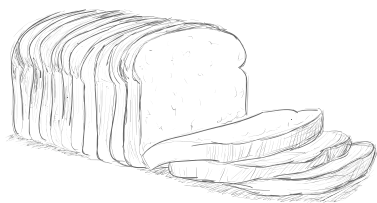
אשת עסקים חובקת עולם היא נהייתה, אחותי הגדולה והמחוננת. מתכוננת בהתרגשות לטיסה שלה עם השוויגער. לא הייתי רוצה לצאת מארץ ישראל, אני כן מסתחררת מהטרם הזה סביבה, מהתכשיטים ומהמתנות והדיבורים עליה כל הזמן. אני לא מקנאה, כן? עברתי את הגיל. אבל אולי בכל גיל אנחנו רוצים להיות במרכז.

השוויגער תכננה לצאת כבר בשבוע הבא, ונתקפה בהלם קל מכך שלרועתי אין דרכון. על כן הנסיעה הגורלית תיאלץ להידחות בחודש, עד שאחותי הבכירה תבקר במשרד הפנים ותהפוך להיות אשת העולם הגדול או ארץ העמים, תלוי מאיזה צד את מסתכלת על זה.

בבוקר אנחנו יוצאות יחד למשרד הפנים, כשהטלפון מצלצל וחמותה של רותי על הקו, עם הברקה חדשה. אמא מתווכחת איתה קצרות ונכנעת לבסוף. “את יודעת מה, אם את ממילא שם, קחי איתך תעודת זהות ותעשי גם את דרכון.” היא מתנשמת בחוסר נחת. “שיהיה”.

אני לא רגילה לשמוע את המילה ‘שיהיה’ על פריטים זניחים, שעלותם רק מאתיים ושבעים שקלים חדשים. מה פתאום שיהיה? אני תוהה. לא מתכננת שום נופש קרוב באלפים, למה לי דרכון?

וכאן אני מתוודעת לראשונה לכך שאולי רותי וחמותה לא יטוסו לבדן לטורקיה.

פרק 8

ח'י

אף אחד לא חשב לשאול אותי אם אני רוצה להישלח עם רותי וחמותה הנאהבות והנעימות.

"מה אני, מזוודה?" אני שוצפת, מתנשפת בדרך למשרד הפנים. אנחנו רצות לתפוס תור ראשונות בעומס הבלתי אפשרי שם.

"אף אחד לא ישלח אותך לשום מקום בלי שתרצי." רותי מסבירה לי בטוב טעם ודעת. "אתמול בלילה, אחרי שכבר הלכת לישון, חמותי התקשרה לאמא ואמרה לה שאני נראית לחוצה מהנסיעה. נהייתי שאישה בגילה קולטת שמביך לי לנסוע איתה לבד".

"אמרת לה את זה?" הזדעזעתי נחרצות.

"לא אמרתי ולא רמזתי, את יכולה להיות רגועה. אבל אולי היא כן קצת זוכרת את עצמה בגיל הזה. בכל אופן, היא הציעה שתבואי גם את כדי שיהיה לי יותר נעים. אמא אמרה שאת בחורה באמצע לימודים ולא בא בחשבון.

הבוקר, כשעוד ישנת, היא התקשרה ואמרה שהיא רוצה להוציא ליין חדש של נערות, ויעזור לה מאוד שנבוא לנסות את זה בשבילה, למדוד, להביע דעות. היא

אמרה שהיא ראתה באירוסין שיש לך טעם טוב, והציעה שתעשי דרכון בכל מקרה, כדי שנוכל לחשוב על זה ביישוב הדעת בשבועות הקרובים, עד הנסיעה. כנראה שלזה כבר היה לאמא לא נעים לסרב. לא אמור להיות לה אכפת שיהיה לך דרכון אם הורבין משלמים. בשבילם זה לא כסף גדול”.

מתלבטת על מה לחשוב קודם. על אנשים שמאיתם ושבעים שקלים הם לא כסף גדול בשבילם, או על רעיון הטיסה שממלא אותי חרדה והתלהבות כאחד. מכירת הגרביים של דינה מכריעה ביניהם, תופסת את כל שדה הראייה שלי.

‘הלוואי שהייתי יכולה לייבא בעצמי את כל הדברים הקטנים והנחמדים האלה.’ דינה קוננה רק בשבוע שעבר. היא יודעת כמה נמוך מחירו של כרטיס טיסה לטורקיה? אולי איידע אותה בעובדה הזאת.

אבל היא אמרה גם שאין לה אף אחד שהיא מכירה בטורקיה ויכול לעזור לה. לבקש מהחמות של רותי? אין אורח מכניס אורח.

אולי אני בעצמי, הרעיון מסעיר אותי עד כלות. אם ההורים שלי יחליטו בסוף שאני אסע, אני אוכל לבחור סחורה בשבילה. דינה סומכת עלי ועל הטעם שלי, היא כנראה תסכים.

אסתובב שם בשווקים, אזמין סחורה בזול. דינה תשלם לי פערי תיווך. אם אני לא אסתדר - הורבין המחוננות תוכל לעזור לי, בטח דינה תשלם גם לה תיווך. היא תגיד שזה כסף קטן בשבילה. אולי הורבין סתם תהיה נחמדה ותסכים לעזור.

אנחנו לוקחות מספר וממתינות בתור. רותי אומרת תהילים בינתיים. גם אני, מנסה לרכז את המחשבות שלי. אחרי כמה ‘ימים’ הן מתפזרות שוב, ואני מחליטה להתקשר לדינה ולשמוע ממנה אם מבחינתה יש היתכנות.

דינה שמחה לשמוע את קולי ומעדכנת שהבלגן בחנות מתחיל להצטבר, ולדעתה בשבועות הקרובים היא תצטרך שוב חברת פינוי הריסות.

אני שמחה שהיא קיבלה שכל להזמין אותי לפני שהכאוס מוחלט, מבקשת שתודיע לי כמה ימים מראש כי אנחנו מתחילות תקופת מבחנים.

שניה של שקט. אני נושמת עמוק ומשחילה בזירות את השאלה שלי - אם אני מוצאת בשבילה מישהי שתביא לה סחורה מטורקיה, היא מעוניינת?

”תלוי איזו משיהי.” דינה מגיבה כמובן מאליו. ”אני צריכה להיות בטוחה שאני יכולה לסמוך על הטעם שלה, שלא תביא לי גרבי חאקי”.

”אם זאת נגיד... אני,” אני אומרת לבסוף באומץ. ”יש איזשהו סיכוי שאגיע לטורקיה עוד איזה חודש. לא משנה הסיפור, ואל תדברי על זה. אם תהיה לי אפשרות - תרצי שאני אביא לך סחורה?”

היא מתלהבת מהרעיון ומבטיחה לי אשראי פתוח, אנחנו שחות בו הלך וחזור עד שרותי מכחכת מאחורי. הגיע תורנו, והיא רק רוצה לעדכן אותי, כי היא בטעות קצת שמעה אותי מדברת, שהיא לא ממש חושבת שאבא ואמא באמת מתכוונים. זה היה רק רעיון בסיסי, לא כדאי שאבנה עליו יותר מדי.

אח. אך לפני שעתיים קצפתי שאני לא מזוודה, ועכשיו רותי המיושבת מצננת את ההתלהבות שלי. אוי לה לאותה חרפה.

כבר שבועיים מתלבטים כולם לגבי הנסיעה של חוי. נָדַד עלה ורד.

את פי הנערה רותי כבר שאלו ואמרה 'הן'. רק מה, היתה לה ברירה? היא יכולה להרוס לכולם את התוכניות?

לא משנה בכלל ששנתה נודדת בלילות. היא לא רוצה לעזוב את ארץ ישראל, רותי. פוחדת להסתובב בין ערבים ברחובות של טורקיה, מלחיץ אותה להיות עם השוויגער שלה לבד יומיים. לא מסוגלת לעשות את זה. לא מתאים לה.

במחשבה מפוכחת היא מבינה שאין לה הרבה ברירות, ואיכשהו - בלי שהיא לגמרי התכוונה - הנסיעות האלה הולכות להיות עסקת חבילה עם השידוך שלה.

לא יפה להגדיר טיול עם השוויגער כמבחן, אבל אפשר כמובן להשתמש במילים עדינות יותר.

השוויגער רוצה לראות כמה היא מתחברת לעסקי ייצור הבגדים. מעוניינת לבחון את היכולת שלה לראות דגם בעיני רוחה. רק מבקשת לבדוק אם היא מתאימה לניהול סניף או תוצרת. כל אחת מהדוגמאות האלה מספיקה בשביל שהיא תצטרך לבוא גם לבוא, להוכיח את עצמה היטב.

במיטה לידה חוי נושמת בשלוות ישנים. הלוואי שהיא תבוא איתי, רותי מייחלת. מישהי להחליף איתה מבט תומך כשהמצב מביך. להיות בחברתה כשהשוויגער שלה תנהל שיחות עסקים מורכבות. בשביל הורבין - כרטיס נוסף הוא לא סיפור גדול. הלוואי שאבא ואמא יאשרו סופית, ושחוי תרצה.

חוי ממלמלת מתוך שינה. דסי משתעלת במיטה הכי נמוכה. השוויגער שלה ביררה בזהירות אם היא מתמצאת קצת בתפירה ובבדים, בתור הבת של אמא שלה, ורותי התאפקה מלצעוק 'כן' בקול גדול, ורק ציינה בנימוס ש'אכן כן'.

כשהיא חושבת על תהליך הייצור, היא מתהפכת לצד השני וחולמת. הורבין מייצרים את רוב הבגדים שלהם בעצמם, והתיאורים של חמותה על התהליך - כבר הספיקו להצית את דמיונה.

ללכת בין מפעלי אינסוף ולבחור בדים זולים ויפים בלי הגבלה, להתאים אותם לדגמים ולגזרות שהביאו מהארץ, כשרק השמיים הם הגבול לדמיון.

לתת למפעל את החלום ושברו, לפגוש יום אחר כך את הדוגמא המוכנה ולאשר אותה.

להזמין ולקבל בזרועות פתוחות את הקונטיינר. כשהיא חושבת על זה - היא רק רוצה להצמיח כנפיים ולעוף לטורקיה ברגע הזה.

לבנות דגם זה גדול ויצירתי פי מאה מאשר לשבת בעצמך שעות ולתפור בגד אחד תך אחרי תך. החלום שלך משכפל את עצמו כבאורח פלא.

כמה השוויגער שלה תהיה מופתעת אם היא תצליח להמציא דגמים בעצמה. כבר כמה ימים מסתחררות לה גזרות בראש, היא חושבת שהיא יכולה לעשות את זה. כן. זה לא אמור להיות שונה מהשמלות שהיא הניחה על דסי.

תמיד כשהן הסתובבו בין חנויות, ונאנקו על המחירים והגזרות והבגדים האלה שצריך לעצב מחדש, ומה עושה מי שלא יודע לתפור - היא חלמה על היום שבו תשנה את השוק מעיקרו.

מה פתאום שבחנויות שלנו יצטרכו להאריך שמלות ולסגור פתח צוואר? בבגדים שהיא תעצב היא תדאג לכל הדברים האלה מראש. סגירה נכונה, גזרה מתאימה. תוספת בד משמעותית במכפלת שצריך רק לפתוח.

הליין הזה יריץ אנשים לסניפים של 'מותק', היא בטוחה. וגם אם לא, אישה יראת שמיים כמו השוויגער שלה בטח תבין את הצורך.

או שאולי כבר יש בבגדים שלהם מכפלות? הם אף פעם לא קנו כלום בחנות היקרה הזאת. אפילו לא נכנסו אליה.

מעניין מה יהיה אחרי החתונה, אם תהיה לה אספקת בגדים בלי הגבלה. אולי היא תוכל לקנות גם לדסי ולמוישי. שורות שורות של בגדים התערבלו לה עם מטוס שממריא ועוזב את ארץ הקודש והחמצה איומה. זה לצורך פרנסה, היא עודדה את עצמה. זה היה נכון, הכאב נשאר.